

PROGRAM

AUGUST-NOVEMBER 2018

Nasjonalbiblioteket

Å kafé og bar

Med utsikt mot Bygdøy Allé og Frognerveien holder Nasjonalbibliotekets kafé i 2. etasje åpent fra morgen til kveld.

Noen av Norges beste kokker og konditorer serverer kaffe og bakverk til frokost og moderne tolkninger av smørbrød til lunsj. Ved forhåndsreservasjon serveres Afternoon Tea fra kl. 11.00 - 15.30, mandag til søndag.

Kaféen leverer også mat og drikke til arrangementer i Nasjonalbiblioteket, og tilbyr kaffe, kaker og mat man kan ta med seg på veien ut.

Driver av kaféen er Steffen Hansen fra Astral.

Kontakt: mob. 979 31 000, booking@aaoslo.com
[@aaoslo](https://www.instagram.com/aaoslo) [#aaoslo](https://www.facebook.com/aaoslo)

**Åpningstider: man.-ons. kl. 09-19,
tor.-lør. kl. 09-23 og søndag kl. 11-17**

PÅ PROGRAMMET I HØST

ANNA KLEIVA

ANNE BITSCH

ANNE HYTTA

CECILIE WINGER

DAG O. HESSEN

FINN SKÅRDERUD

FINN TOKVAM

FRANK KJOSÅS

GEIR GULLIKSEN

GUNSTEIN BAKKE

HANNE ØRSTAVIK

HENNING H. BERGSVÅG

IFFIT QURESHI

INGRID RØISE KIELLAND

JAN KJÆRSTAD

JAN ERIK VOLD

JULIA KRISTEVA

JØRN HURUM

KAJA MELSOM

KHALID SALIMI

LARS KLEVSTRAND

LINDA EIDE

MARIT EIKEMO

MERETE MORKEN ANDERSEN

PATRICK JAGODA

PER BUVIK

STEINAR OPSTAD

PETTER VENNERØD

TONE SELBOE

TORE RENBERG

TRINE SKEI GRANDE

VIGDIS HJORTH

WILLIAM KRISTOFFERSEN

ØYONN GROVEN MYHREN

OG MANGE FLERE

Multifunksjonalitet og bærekraft

Konferanse om skogforvaltning i Norge

ONSDAG
22.
AUG.

Hvordan balansere motstridende hensyn som knytter seg til bærekraftig forvaltning av skogen? Er det hensynet til næringsutvikling, klimatiltak, rekreasjon eller artsmangfold som bør veie tyngst når fremtidens skogforvaltning skal utformes i Norge?

Foredrag ved **Göran Persson, Anders Lindroth, Duncan Akporiaye, Mikael Ohlson og Jens Ulltveit-Moe**. Avsluttende paneldebatt med **Olav Veum, Ragnhild Borchgrevink, Ståle Navrud og Kåre Gunnar Fløystad**. Konferansen ledes av **Aslak Bonde**.

For fullt program og påmelding, se: DNVA.no eller kontakt Pål Pettersen: pal.pettersen@dnva.no

Arr.: Det Norske Videnskaps-Akademi, Norges Tekniske Vitenskapsakademi og FME Bio4fuels.

● kl. 10.00–15.30

Gaming the library

Fra kort- og brettspill til ulike typer dataspill

FREDAG
24.
AUG.

Hva er spill? Hvordan ser spillenes historier ut? Bør spill bevares? Kan vi bruke spill og spillteori for bedre å forstå dagens verden?

En av de ledende dataspillforskerne i verden, **Patrick Jagoda** fra Universitetet i Chicago, besøker Nasjonalbiblioteket for å snakke om bruken av spill før og nå. I tillegg til å se på arkivsamlinger av spill som objekter undersøker han spill som verktøy og hvordan disse kan brukes til å aktivisere biblioteker, museer og andre læringssteder.

Foredraget holdes på engelsk. Arrangementet ledes av forskningsbibliotekar **Eivind Røssaak**.

● kl. 12.00–14.00

Sikre deg plass til våre arrangementer

Nasjonalbibliotekets arrangementer er gratis og åpne for alle. Om du vil være helt sikker på at du får plass på et arrangement, er det mulig å forhåndsbestille en gratisbillett på nb.no, over telefon eller i resepsjonen på Solli plass.

Man kan også komme på arrangementer uten å bestille billett i forkant. Halvparten av plassene er reservert for oppmøte i døren. Dørene åpner en halv time før arrangementsstart. Vi anbefaler å være ute i god tid.

Kontakt oss gjerne på telefon 23 27 61 01 (man-fre 9-19, lør 9-14) for mer informasjon.

Gratisbilletter legges ut til arrangementer i Nasjonalbibliotekets egen regi, utenom fagseminar på dagtid. Arrangementer med gratisbilletter er merket i programkatalogen.

Litterære MOTIVER

En fortelling om et mord, om en reise eller en irriterende lillesøster. Et dikt om en elv gjennom et landskap, eller om tapt kjærlighet. En tekst har som regel et ytre reisverk, et konkret eller abstrakt bilde, som setter teksten i bevegelse. Tekstens motiv. Men hva er egentlig et litterært motiv? Og hvorfor velger en forfatter ett motiv framfor et annet?

Litteraturhistorien byr på en lang rekke klassiske litterære motiver som på ulike vis lar forfatterne skrive fram innsikt om hva det vil si å være et menneske i verden. I høst inviterer Nasjonalbiblioteket forfattere, kritikere og andre til å se nærmere på noen av disse, og diskutere motivets funksjon i en tekst. Er motivet bare en vei til målet, eller spiller det en større rolle?

29. august: Hjemmet. Marit Eikemo, Tone Selboe og Frode Helmich Pedersen

26. september: Hånden. Henning H. Bergsvåg, Gunstein Bakke, Ingrid Røise Kielland og Astrid Hygen Meyer

9. oktober: Reisen. Jan Kjærstad, Anna Kleiva og Sandra Lillebø

13. november: Sjalusi. Vigdis Hjorth, Geir Gulliksen, Per Buvik og Janne S. Drangsholt

FOTO: ASCHERHOUJ

FOTO: AGNETE BRUN

Borte bra, men hjemmet best

Marit Eikemo og Tone Selboe om hjemmet som litterært motiv

ONSDAG
29.
AUG.

Hva ligger egentlig i forestillingen om et hjem? Er hjemmet kun et sted, eller er det noe mer? Hvordan formes litteraturen av rommene den utspiller seg i?

Litteraturprofessor **Tone Selboe** har lenge vært opptatt av det konkrete rommets funksjon i litteraturen, det være seg byens plass hos Hamsun og Dickens eller Virginia Woolfs ambivalente forhold til husets rom. Forfatter **Marit Eikemo** bruker i sin siste bok *Gratis og uforpliktende verddivurdering* hjemmet som motiv. Kan drømmen om det perfekte livet innfris bare man tar med seg mann og to barn fra en litt for trang leilighet til en villa med hage? Selboe og Eikemo møter nå litteraturviter og kritiker **Frode Helmich Pedersen** til samtale om hjemmet som litterært motiv.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

Norske språk pionerar

Generasjonen som reiste ut i verda

TYS DAG
4.
SEPT.

Sjeldne språk, framande kulturar, strabasiose reiser – dette er berre nokre få stikkord frå det oppsiktsvekkjande arbeidet til ein heil generasjon norske språkforskarar. Dei skaffa oss unik innsikt i land som no, hundre år seinare, pregar nyheitene.

I dette fagseminaret kastar professor **Kari Aga Myklebost** lys over Olaf Broch sitt arbeid og hans innverknad i Russland, professor **Jan Erik Rekdal** ser på Carl Marstrander si forskning frå Irland, og filolog **Amund Bjørnsnø**s presenterer Georg Morgenstjerne sin dokumentasjon av minoritetsspråk i Austen. Originalmateriale frå forskarane blir også vist fram.

Seminaret er ein del av serien «Språk i arkiva», der forskarar brukar arkivmateriale for å forstå meir om språk, makt og identitet.

● kl. 13.00–15.30

Vidar Sandbeck, songane og lyrikken

Fagseminar

ONSDAG
5.
SEPT.

Multikunstnaren Vidar Sandbeck ville ha fylt 100 år i 2018. Nasjonalbiblioteket markerer dette med eit seminar med vekt på det han er mest kjend for, nemleg songane og lyrikken.

Professor i nordisk litteraturvitskap, **Ole Karlsen**, gir oss ein introduksjon til Vidar Sandbecks lyrikk. Forskingsbibliotekar og litteraturvitar **Trond Haugen** gir oss eit innblikk i hans musikalske poesi, medan professor i musikkvitskap, **Odd Skårberg**, ser på Sandbeck i lys av norsk populærmusikkhistorie. **Lars Klevstrand** syng eksempel frå Sandbecks rikholdige songskatt.

Arrangeres i samarbeid med Norsk viseakademi.

● kl. 13.00–16.00

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
5.
SEPT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

FOTO: RAMIT TAVEH

Lova for landet

Om Magnus Lagabøtes landslov

FREDAG
7.
SEPT.

Som eitt av dei fyrste kongerika i Europa blei Noreg samla under ei lov mellom 1274 og 1276. I nesten fire hundre år var Magnus Lagabøtes landslov med på å forme befolkninga sitt liv. Korfor fekk Noreg landslov før nesten alle andre? Kva bygde ho på? Korleis virka ho i samfunnet i tida ho blei skrive? Og kva spor kan ein finne av ho i dagens lovgjeving?

I august kom Codex Hardenbergianus til Noreg etter 500 år i Danmark. Dette er den viktigaste og vakraste av alle kjende utgåver av landslova, og det er ei stor hending at ho no er blitt tilgjengelig

her. Nasjonalbiblioteket inviterer derfor til heilaften om Magnus Lagabøtes landslov. Jussprofessor og prosjektleiar for Landslovprosjektet, **Jørn Øyrehagen Sunde**, ein av våre fremste forskarar i norrøn filologi og mellomalderkultur, prof. em. **Magnus Rindal**, historikar og ekspert på lov og rett i mellomalderen, **Anne Irene Risøy**, stipendiat i historie, **Ole-Albert Rønning**, og fleire møter programleiarar **Aslak Sira Myhre** og **Erling Sandmo** til samtalar. **Øyonn Groven Myhren** står for kveldens musikalske innslag, og skodespelar **Frank Kjosås** les frå landslova.

● kl. 19.00 (*gratisbilletter på nb.no*)

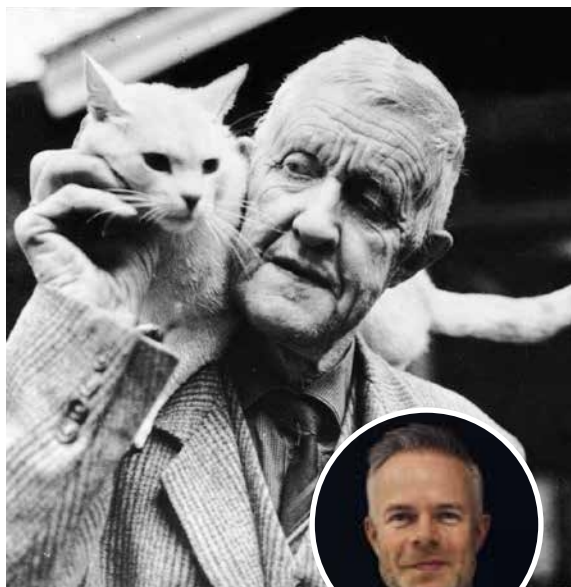

FOTO AV FØNHUS, ASCHÉHOUG, FOTO AV RENBERG, TOMMY ELLINGSEN, OKTOBER

I dyrets rytme

Fortidas folkelesnad: Tore Renberg les Mikkjel Fønhus

LAURDAG
8.
SEPT.

Han fekk rykte som naturskildraren framfor nokon i norsk litteratur, og var ein av våre mest folkekjære forfattarar. Mikkjel Fønhus (1894–1973) gav ut bøker med opplag på fleire titusen, og titlar som *Trollelgen* og *Der villmarka suser* stod i alle norske bokhyller. Men så stilna det kring han.

«Mikkjel ser ut til å vere klar over det sjølv: Han kunne dyr betre enn folk», skriv **Tore Renberg**, som no har lese Fønhus sine rovdyrromanar med ørneblikk. Kva er det så som openberrar seg i dei menneskefråvende skildringane og blodstenka bileta av naturens vald? Korleis kan ein snuse seg fram til ein gløymd forfatters rytme?

I serien «Fortidas folkelesnad» aktualiserer Nasjonalbiblioteket forfattarskap som var viktige i si samtid, men som ikkje lenger er ein del av det felles minnet vårt.

Arrangementet er utsett frå 12. mai.

● kl. 14.00 (gratisbilletter på nb.no)

Død og fordervelse

Tor Ivar Hansen om den lille istid i Norge

TIRSDAG
11.
SEPT.

Perioden fra ca. 1550–1850 har blitt kalt den lille istid. Når kriseår oppstod, strømmet befolkningen fra distriktet til byen for å få hjelp til å redde seg, men samfunnet opplevde likevel sult og kritisk vekst i dødeligheten. På 1700-tallet ble det satt i verk nye tiltak for å unngå slike kriser. I kjølvannet fulgte diskusjoner om hvem som hadde ansvar for å sikre enkeltindividets eksistensminimum – staten, markedet eller lokalsamfunnet?

Tor Ivar Hansen arbeider med en doktoravhandling ved Institutt for historiske studier, NTNU, om norsk klimahistorie ca. 1735–1815.

● kl. 13.00–15.00

Det skapende arkivet

Filmseminar: Ingmar Bergman 100 år

ONSDAG
12.
SEPT.

Hva forteller arkivene om den kreative prosessen? Ingmar Bergmans Arkiv i Stockholm er i dag en rik kilde for forskning, formidling og nye, kunstneriske prosjekter. Her finnes manus og arbeidsbøker som var helt sentrale for regissørens skapende prosess, og etter hans død har blant annet brev og upubliserte notater fortsatt å inspirere til nye publikasjoner, filmer og forestillinger. I Nasjonalbibliotekets samling finner man spor etter hvordan hans kunstneriske virke artet seg i Norge.

Innledere er **Jan Holmberg, Maaret Koskinen, Anna Sofia Rossholm, Marcus Lindeen, Erica Norman og Eirik Frisvold Hanssen**.

Cinamateket i Oslo viser Bergmans siste film *Saraband* (2003) kl. 18.30 i forbindelse med seminaret.

● kl. 10.00–17.00

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
12.
SEPT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

Etter omvisinga blir det wikiverkstad med Norsk lokalhistorisk institutt for dei som ønskjer det. Slottsbiblioteket, kl. 15.00-17.00.

● kl. 14.00

DIREKTE

Nasjonalbiblioteket strøyer arrangement direkte, slik at du kan følgje føredrag, samtalar, konsertar og seminar når dei skjer på Solli plass, uansett kvar du er i landet. Følg arrangement direkte på nb.no/direkte

Sendingane går direkte og vil vere tilgjengelege frå arrangementet startar, til det er slutt. Enkelte arrangement blir også gjorde tilgjengelege som podkast seinare. Sjå nb.no/podkast

Skriv historie

Wikiverkstad med Norsk lokalhistorisk institutt

ONSDAG
12.
SEPT.

Lyst til å bidra med stoff på lokalhistoriewiki.no? Lokalhistoriewiki.no er ein fag- og forskingswiki som blir drive av Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) ved Nasjonalbiblioteket. På wikiverkstaden kan ein jobbe med ulike typar artiklar og bilete, medan våre administratorar er tilgjengelege for å svare på spørsmål og hjelpe om ein støyter på ein hump i veggen. Hugs å ta med eigen PC.

● kl. 15.00-17.00

Barn og medier

Historiefortelling og medvirkning på ulike plattformer

TORS DAG
13.
SEPT.

På hvilke plattformer befinner barn og unge seg i 2018? Hvilke muligheter gir disse for aktører som ønsker å formidle historier til disse målgruppene? Er det mulig å skape attraktive alternativer også på norsk, samisk og tegnspråk? Hva slags kulturpolitikk bør Norge føre på området «barn og medier»? Til å mene noe om dette har vi invitert forskere, produsenter, kunstnere, spillutviklere, medievitere, representanter for biblioteker, Norsk filminstitutt, Kulturrådet og NRK.

Påmelding innen 7. september til post@barnebokinstituttet.no.

Arr.: *Språkrådet og Norsk barnebokinstitutt*

● kl. 09.30-16.00

Henrik Ibsen spesial

Scenograf Lubos Hruzas arbeid og framvisning av Ibsens håndskrifter

TORS DAG
13.
SEPT.

I anledning Ibsenfestivalen markerer også Nasjonalbiblioteket Henrik Ibsens betydelige avtrykk i vår kultur. Scenograf Lubos Hruza arbeidet på mange Ibsen-oppsetninger ved Nationaltheatret i Arild Brinchmann og Toralv Maurstads sjefsperioder. Hruza bidro til moderniseringen av norsk teater ved å integrere sin fantasifulle design med Ibsens tekst.

Foredrag ved redaktør **Margareta Hruza** og visning av Ibsens håndskrifter ved bibliotekar **Nina Korbu** og forskningsbibliotekar **Benedikte Berntzen**. Foredraget varer en time, før det blir en halvtimes visning av håndskriftene i Spesiallesesalen.

● kl. 14.00–15.30

FOTO: DANIEL GEORG NYBLIN/NASJONALBIBLIOTEKET

Adjø solidaritet

Samtale og utekino

FREDAG
14.
SEPT.

Kameratane Atle og Eigil har blitt vaksne og vellukka. Dei tidlegare radikale 68-erane har fylt 40, og motstanden og engasjementet frå ungdommen er bytt ut med velstand og jappetid. Når deira eigne barn minner dei om kampen gjennom 80-talets oppgjør mellom pønkarar og fascistar, møter dei seg sjølve og sine ideal i døra.

Kultfilmen *Adjø solidaritet* blir rekna som eit av Wam & Vennerøds hovudverk, og er ein del av trilogien «Sangen om den knuste drømmen». **Petter Vennerød** og **Svein Sturla Hungnes**, som spelar Atle i filmen, møter **Tonje Skar Reiersen** til samtale før det blir filmvisning under open himmel.

Kl. 20.00: Samtale med Petter Vennerød, Svein Sturla Hungnes og Tonje Skar Reiersen (gratisbilletter på nb.no)

Kl. 21.00: Utekino: *Adjø solidaritet* (2 t 15 m. Svend Wam og Petter Vennerød, 1985)

● kl. 20.00–23.15

OSLO
KULTUR-
NATT
2018

FOTO: MALERI AV FRANCOIS GERARD, FOTOGRAFERET AV ALEXIS DAFLOS/THE SWEDISH ROYAL COLLECTION DEPARTMENT

Karl Johans kroningsferd

Unionskongens reise gjennom Norge høsten 1818

MANDAG
17.
SEPT.

Karl Johan er ubestridelig en av Nordens viktigste monarker i nyere tid. Denne høsten er det 200 år siden Karl Johan ble kronet til konge av Norge. Men hvordan ble denne franskmannen oppfattet og tatt imot i Norge?

Gjennom 42 overnattinger og en reise på over 1100 kilometer, gjennom bondeopprør, slåsskamper i fine middager, høylytt krangel med Stortinget og en nesten drukningsulykke, blir vi med på Karl Johans innholdsrike kroningsreise i Norge anno 1818.

Arr.: Oskar Aanmoen

● kl. 19.00–20.30

Norges multikulturelle kilder

Mennesker, samfunn og identitet

TIRSDAG
18.
SEPT.

For å kunne forske og formidle de siste generasjonenes norske historie er det nødvendig å ta vare på kildemateriale som reflekterer de nye minoritetenes stemmer og samfunnsdeltakelse.

Seminarret retter søkelyset mot samling og formidling av Norges multikulturelle kilder og historier i ABM-institusjoner, med bidrag fra **Åshild Andrea Brekke, Ada Engebriksen, Ellen Røsjø, Iffit Qureshi, Khalid Salimi, Knut Kjeldstadli, Kristin Gauksstad, Monica Ifejilika, Michelle Tisdell** og **Ola Alsvik**.

● kl. 10.00–16.00

Menneskerettigheter i bistand

Hvordan kan næringslivet bistå?

TIRSDAG
18.
SEPT.

Kan vi vite og vise at norsk bistand som involverer næringsliv, fremmer, beskytter og respekterer menneskerettigheter?

Evalueringsavdelingen i Norad lanserer en rapport som undersøker i hvilken grad menneskerettigheter er ivaretatt i norsk bistand. Rapporten tar utgangspunkt i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og viser at arbeidet er godt forankret på politisk nivå, men at det fortsatt er mange utfordringer i implementeringen.

Fullt program og påmelding på norad.no.

Arr.: Evalueringsavdelingen i Norad

● kl. 09.00–10.30

FOTO: ØYSTEIN AKSELBERG

FOTO: EVIND SENNESET

Til skosålen glipper

William Kristoffersen, Heidi Stavrum og Finn Tokvam

TIRSDAG 18. SEPT. Dansegledde, samhold og en feiring av det folkelige hverdagslivet. I boken *Dans med meg. Kos, campingliv og danseband* skriver kulturforsker **Heidi Stavrum** om dem som «danser til sola står opp». Om musikerne som får det til å koke på dansegulvet, som Ole Ivars' vokalist **William Kristoffersen**.

Nasjonalbiblioteket mottok nylig arkivet til Ole Ivars, som sikrer at produksjonen og fortellingene om Norges største danseband tas vare på for all ettertid. Nå møter Stavrum og Kristoffersen journalist, musiker og forfatter **Finn Tokvam** til samtale, og en kveld i dansefotens, slagernes og steelgitarens tegn.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG 19. SEPT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

FOTO: FRA ØNLSLAGET

De onde gamle dager

Cecilie Winger om barneoppdragelse gjennom tidene

ONSDAG 19. SEPT.

Alt var bedre i gamle dager! Barna klatret i trær, baste i snø og ble servert boller og kakao av hjemmeværende mødre. Eller?

Det var faktisk ingen lek å være barn før i tiden. Barnedødeligheten var høy, barnearbeid var vanlig, og barn ble solgt eller gitt bort hvis familien ikke hadde råd til å forsørge dem. **Cecilie Winger** byr på rystende og overraskende, humoristiske glimt fra vår ikke altfor fjerne fortid. Hør Winger i samtale med filosof **Kaja Melsom**.

Arr.: Humanist forlag og Human-Etisk Forbund, Oslo

● Kl. 18.00

Språkrådets tegnspråkpris

Prisutdeling

TORS DAG
20.
SEPT.

For aller første gang skal Språkrådet dele ut Språkrådets tegnspråkpris. Prisen deles ut i anledning FNs nye internasjonale dag for tegnspråk og er på 25 000 norske kroner. Tegnspråkprisen er opprettet av Språkrådet for å fremme, utvikle og bevare det norske tegnspråket. Arrangementet tolkes til norsk tegnspråk.

Arr.: Språkrådet

● kl. 18.00–21.00

Nasjonalbibliotekets nyhetsbrev

Meld deg på vårt
nyhetsbrev og
få informasjon
om arrangementer
og utstillinger
på Nasjonalbiblioteket.

nb.no

Digital humaniora på Nasjonalbiblioteket

Som del av satsinga på digital humaniora arrangerer Nasjonalbiblioteket i år kvartalsvise workshopar retta mot forskarar og andre som jobbar med digitale kjelder. Det blir introduksjonar til programvare og metodar som kan brukast for å nytte seg av Nasjonalbibliotekets digitaliserte samlingar, og i arbeid med eige kjeldemateriale.

21.9. kl. 10.00 - 14.30

Korpusanalyse med Jupyter Notebook

19.10. kl. 10.00 - 12.00

Norske utvandrere i USA

Korpusanalyse med Jupyter Notebook

Workshop

FREDAG
21.
SEPT.

Workshopen tek føre seg korleis forskarar kan finne fram i data og lage egne data. Python og Jupyter Notebook blir brukte som verktøy for å analysere tekster frå Nasjonalbibliotekets digitale samling av bøker og aviser.

Workshopen er retta mot forskarar innan språk- og litteraturvitskap, historie, idéhistorie og medievitskap.

Avhengig av interessene til deltakarane presenterer vi døme på analysar knytte til tyding og endring av tyding, historisk utvikling av omgrep, og litterære studiar.

Alle deltakarar må ha med eiga datamaskin.

Påmelding til dh-workshop@nb.no innan 10. september.

● kl. 10.00–14.30

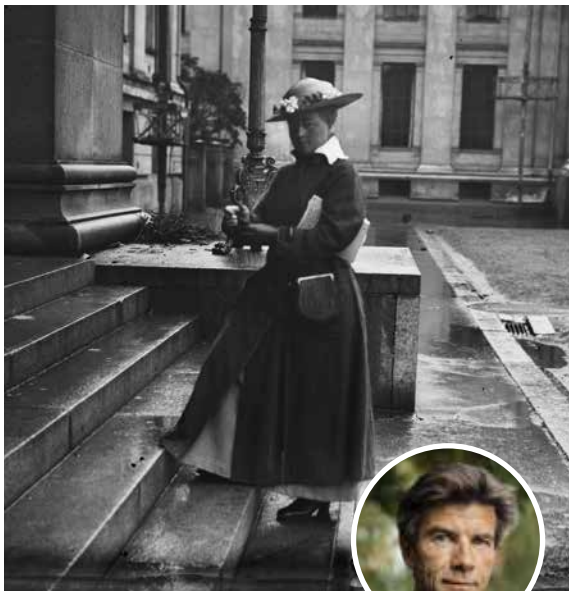

FOTO: NARVE SKARPMØEN/NASJONALBIBLIOTEKET, FOTO: HESSEN, ANNE VALEUR

Barrierebrytaren

Dag O. Hessen om Kristine Bonnevie

TYS DAG
25.
SEPT.

I 1912 fekk Noreg sin første kvinnelege professor. Zoologen og biologen Kristine Bonnevie (1872–1948) blei også det første kvinnelege medlem av Det Norske Videnskaps-Akademi og fekk både Kongens Fortjenstmedalje i gull og blei riddar av 1. klasse av St. Olavs Orden. Bonnevie deltok med vesentleg innsats i celledelings- og kromosomforskingas grunnleggjande periode (1900–1914), før ho seinare fordjupa seg i studiar om at eigenskapar går i arv. Ho var kjent som ein inspirerande forelesar, ein ivrig formidlar, og for sine sterke sosiale interesser.

Biologiprofessor **Dag O. Hessen** er også kjent som ein dyktig formidlar. Han står bak ei mengde artiklar og fagbøker – blant anna er han medforfattar av boka *Kristine Bonnevie – et forskerliv*. I kveld snakkar han om Bonnevis forskning og arven etter denne.

Arrangementet er ein del av Nasjonalbibliotekets serie om norske vitenskapionerar.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
26.
SEPT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

FOTO: NIKOLAJ BLEGVAD

FOTO: CHRISTIAN L. ELGVIN

FOTO: HELGE SKODVIN

FOTO: MAJA HATTVANG

Hånden som går igjen

Gunstein Bakke, Henning H. Bergsvåg, Ingrid Røise Kielland og Astrid Hygen Meyer om hånden som litterært motiv

ONSDAG
26.
SEPT.

I 2003 gjorde fanzinen Avsagd Hagle en uhøytidelig studie av de mest fremtredende motivene i norsk samtidslyrikk. Tre, fugl og hånd pekte seg ut, og fremst av dem lå hendene. Hvorfor hadde hånden et så godt grep om norsk poesi, og har den det fortsatt? Og hva er forholdet mellom hånden og språket, mellom tingen og tegnet?

For å snakke om hånden som litterært motiv kommer **Ingrid Røise Kielland**, forfatter og en av redaktørene i Avsagd Hagle, **Henning H. Bergsvåg**, en av poetene som fikk ord på seg å dyrke hånden, og **Gunstein Bakke**, aktuell med diktboka *Håndbok*. Samtalen ledes av kulturjournalist og kritiker **Astrid Hygen Meyer**.

Arrangementet er en del av Nasjonalbibliotekets serie om litterære motiver.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

Dei norske stavkyrkjene

Byggekunst i verdensklasse

ONSDAG
26.
SEPT.

Stavkyrkjene er unike i konstruksjon, materialbruk og utsmykking, også i internasjonal målestokk. Gjennom Riksantikvarens stavkyrkjeprogram er alle dei 28 stavkyrkjene restaurerte.

I anledning Det europeiske kulturåret fortel **Sjur Mehlum** og **Leif Anker** frå Riksantikvaren om stavkyrkjenes konstruksjonar og arkitektur i skandinavisk og europeisk samanheng. Dei gjev også eit innblikk i problemstillingar Riksantikvaren stod overfor i restaureringsarbeidet, med eksempel frå Borgund og Urnes stavkyrkjer.

Enkel servering, ingen påmelding.

Arr.: Riksantikvaren

● kl. 19.00–20.30

Skolebibliotekseminar 2018

Om lesing og kildekritikk i videregående skole

TORS DAG
27.
SEPT.

Gode skolebibliotek gir bedre lesere, øker læringen og er et viktig pedagogisk verktøy i skolen. Skolebibliotekseminaret er rettet mot skoleledere, lærere, skolebibliotekarere og andre interesserte. Her møter man utdanningsforskere, pedagoger, formidlere og bibliotekarere som inspirer til høy kvalitet.

Program og påmelding: skole.norskbiibliotekforening.no. Deltakeravgift: kr. 1050,- (kr. 900,- for medlemmer av NBF Skole). Kontakt: kontaktnbfskole@gmail.com.

Arr.: Norsk bibliotekforenings spesialgruppe for skole

● kl. 09.00–15.00

HØTT SA DU?

FOTO EIDE: SPARTACIUS FORLAG. FOTO: WETÅS: SPRÅKRÅDET.
FOTO SKEI GRANDE: MONA LINDSETH

FOTO JOHNSEN: STORTINGSARKIVET/SCANPIX
FOTO TORP: RAMI GUPTIA, UIO

Høtt sa du?

Dialektkonkurranse med Linda Eide, Åse Wetås, Arne Torp, Tor Erik Jenstad, Trine Skei Grande og Sigbjørn Johnsen

TORS DAG
27.
SEPT.

Mellom fjell og fjordar har dei norske dialektane funne si form heilt sidan før norrøn tid. Korleis vi snakkar, seier noko om kven vi er, og kvar vi kjem frå.

Vi har eit lidenskapeleg forhold til dialektane våre her i Noreg. Fredagar på 80-talet sat vi klistra til TV-skjermen for å gjette oss fram til rett målføre i NRK-programmet «Har det på tunga...». For tredje gong blæs Nasjonalbiblioteket og Språkrådet liv i det talemålske konkurranseinstinktet. **Linda Eide** er programleiar og **Åse Wetås** domar. På kvart sitt lag skal dialektekspertane **Arne Torp** og **Tor Erik Jenstad**, kulturminister **Trine Skei Grande** og fylkesmann i Hedmark, **Sigbjørn Johnsen**, konkurrere med kvarandre og publikum i kunnskapen om palatalisering, apokopar og kløyvd infinitiv.

Arr.: Språkrådet og Nasjonalbiblioteket

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

Voluspå

Forestilling og samtale

FREDAG
28.
SEPT.

Det norrøne visjonsdiktet Voluspå er skrevet i et korthogd og rått språk. Folkemusikeren **Anne Hytta** og den internasjonale folk-strykekvartetten Tokso har laget musikk til diktet, og resultatet er forestillingen *Fyrsta morginn*, med musikk, bilder, tekst og video. Solid festet i tradisjonsmusikk fra Europas hjørner byr Tokso på både håpefull og undergangsbevrende musikk.

Tokso består foruten Anne Hytta av **Kelly Thoma**, **Eléonore Billy**, og **Sigrun Eng**. Øvrige medvirkende er **Jo Fougner Skaansar**, **Bijan Chemirani** og **Evelina Dembacke**. Før forestillingen blir det en samtale mellom Hytta og **Elise Kleivane**, ledet av **Ida Habbestad**.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

Ein nasjonal strateg

Johan Henden om Axel Charlot Drolsum

TYS DAG
2.
OKT.

Universitetsbiblioteket i Oslo fungerte som nasjonalbibliotek frå 1814 og fram til 1989. Her var Axel Charlot Drolsum leiar i heile 46 år, og i løpet av desse åra vart dei nasjonale bibliotekoppgåvene lovfesta og institusjonaliserte. Med utrøyttleg innsats plasserte Drolsum dei nasjonale bibliotekoppgåvene som eit element i samtidas nasjonsbygging.

Johan Henden er forskingsbibliotekar ved Nasjonalbiblioteket. Han leverte i 2017 avhandlingen «Det er ikke alene et Universitets-, men også et Nationalbibliothek. Axel Charlot Drolsum i Universitetsbiblioteket 1870–1922».

● kl. 13.00–15.00

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG

3.

OKT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG

10.

OKT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

En reisende en oktoberkveld

Jan Kjærstad og Anna Kleiva om reisen som litterært motiv

TIRSDAG

9.

OKT.

Dannelsesreisen, klassereisen, reisen hjem, reisen ut i ukjente lender. Kanskje er det nettopp fordi en reise kan innbefatte så mangt, at den har endt opp som et klassisk og ofte anvendt litterært motiv. Reisen er å finne både i vår eldste litteratur, som i Odyssevs uforlignelige hjemreise i *Odysseen*, og i den ferskeste samtidslitteraturen, eksemplifisert i **Anna Kleivas** *Echo Mountain*, hvor hun gjennom en hybrid av sjangre skildrer sine reiser til Los Angeles, eller hos **Jan Kjærstad**, som lot sin mest kjente romankarakter – Jonas Wergeland – legge ut på reise etter reise i romantrilogien *Forførelsen*, *Erobreren* og *Oppdageren*. Nå møter de to **Sandra Lillebø** til samtale om reisen som litterært motiv.

Arrangementet er en del av Nasjonalbibliotekets serie om litterære motiver.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

FOTO: MINSI MØLLER

FOTO: JINGVIL SKREE LJONES

En glemt norsk komponist?

Halfdan Jebe i 150 år: Konsert og kåseri

ONSDAG
10.
OKT.

Halfdan Jebe (1868–1937) var student i Leipzig og Berlin, fiolinist i Paris, eventyrer i Asia og Amerika og professor ved musikkonservatoriet i Mérida (Mexico).

Nasjonalbibliotekets store samling av Jebes musikkmanuskripter vitner dessuten om en genuin interesse for mayakulturen.

Filmjournalist og TV-produsent **Sverre Krüger** og språkviter **Olaf Husby** fascineres av glemte skikkelser som Jebe og gir innblikk i hans liv. Dirigent **Terje Boye Hansen** kommenterer en Jebe-opera. Musikk ved **Geir Inge Lotsberg** (fiolin), **Svein Erik Sagbråten** (sang) og **Stian Alexander Olsen** (klaver).

● kl. 19.00–20.45 (gratisbilletter på nb.no)

Peder Borgens arkiv

Samiske spor og viktige hendelser

TORS DAG
11.
OKT.

6.–9. februar 1917 ble det første landsmøtet for samer avholdt, en milepæl i samisk organisasjonshistorie. Møtets historie er dokumentert i dr.theol. **Peder Borgens** bok

Samenes første landsmøte. Borgen har nå gitt sitt arkiv til Nasjonalbiblioteket, og med utgangspunkt i dette vil han fortelle fra sitt mangeårige arbeid. Samisk Hus og Nasjonalbiblioteket bidrar med innlegg om Borgens arkiv og arbeid, samt om samiske arkiver generelt. Originalmateriale vises frem.

Arrangeres i samarbeid med Samisk Hus.

● kl. 13.00–15.30

FOTO: MUSEUM FOR UNIVERSITETS- OG VITENSKAPSHISTORIE. FOTO: BITSCH/ENAR AKSELSEN

Familie, kjønn og makt

Anne Bitsch om Harriet Holter

TYS DAG
16.
OKT.

Harriet Holter (1922–1997) var sosialpsykolog og kvinneforskar. Ho blir rekna som ein nordisk pioner innanfor samfunnsvitskapleg kvinneforskning, og etter henne følgde inspirerte generasjonar av nye kvinneforskarar.

Holter blei spesielt kjent for sine studiar av kjønnsroller og kvinners plass i arbeidslivet. Det leidde fram til doktoravhandlninga *Sex roles and social structure* frå 1970, eit banebrytande samfunnsvitskapleg arbeid i Simone de Beauvoirs ånd og starten på ein livslang kamp for å avdekkje maktfordelinga i samfunnet.

Anne Bitsch er samfunnsforskar, forfattar og feminist. I dette foredraget kikkar ho nærmare på Harriet Holters bidrag til kvinne- og kjønnsforskninga.

Arrangementet er ein del av Nasjonalbibliotekets serie om norske vitenskapionerar.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
17.
OKT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

Etter omvisinga blir det wikiverkstad med Norsk lokalhistorisk institutt for dei som ønskjer det. Slottsbiblioteket, kl. 15.00-17.00.

● kl. 14.00

FOTO: NIKOLAJ BLEGGVAD

Skriv historie

Wikiverkstad med Norsk lokalhistorisk institutt

ONSDAG
17.
OKT.

Lyst til å bidra med stoff på lokalhistoriewiki.no? Lokalhistoriewiki.no er ein fag- og forskingswiki som blir drive av Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) ved Nasjonalbiblioteket. På wikiverkstaden kan ein jobbe med ulike typar artiklar og bilete, medan våre administratorar er tilgjengelege for å svare på spørsmål og hjelpe om ein støyter på ein hump i vegen. Hugs å ta med eigen PC.

● kl. 15.00-17.00

Sikre deg plass til våre arrangementer

Nasjonalbibliotekets arrangementer er gratis og åpne for alle. Om du vil være helt sikker på at du får plass på et arrangement, er det mulig å forhåndsbestille en gratisbillett på nb.no, over telefon eller i resepsjonen på Solli plass.

Man kan også komme på arrangementer uten å bestille billett i forkant. Halvparten av plassene er reservert for oppmøte i døren. Dørene åpner en halv time før arrangementsstart. Vi anbefaler å være ute i god tid.

Kontakt oss gjerne på telefon 23 27 61 01 (man-fre 9-19, lør 9-14) for mer informasjon.

Gratisbilletter legges ut til arrangementer i Nasjonalbibliotekets egen regi, utenom fagseminar på dagtid. Arrangementer med gratisbilletter er merket i programkatalogen.

Trenger vi lettlest litteratur?

Om den lettleste litteraturens plass i dag

TORS DAG
18.
OKT.

Hvilke målgrupper og hensikter tjener lettlest-litteraturen? Hva gjør den lettlest? Hvilken rolle spiller illustrasjonene? Hva slags medier opptre lettlest-tekstene i? Hvorfor trenger vi lettlest-litteratur for barn og unge? Hvordan bør lettlest-sjangrene og kvalitetskriteriene nå defineres? Hva slags fremtid har disse tekstene? Bidragsyttere er blant annet forfattere, illustratører, leseforskere, Kulturrådet, Leser søker bok, Nasjonalbiblioteket og Norsk barnebokinstitutt.

Påmelding innen 12. oktober til post@barnebokinstituttet.no

Arr.: Leser søker bok, Norsk barnebokinstitutt, Cappelen Damm og Samlaget

● kl. 10.00–16.00

Norsk banneordbok

Professor Ruth Fjeld om banning

TORS DAG
18.
OKT.

Herlige London! Dæven han røkksalte inn i hællvette! Til alle tider og i alle kulturer har det eksistert regler for hva det har vært lov å si. Det finnes dokumentasjon på språklige tabuer i de aller eldste skriftene vi har, f.eks. fra det gamle Egypt for ca. 3000 år siden. Banning har forskjellige funksjoner – man kan banne av glede, sinne og angst – og uttrykkene varierer etter hvor i landet man er fra. **Ruth Fjeld** presenterer *Norsk banneordbok*, der hun har samlet 1000 banneord fra hele landet.

Arr.: Humanist forlag

● kl. 18.00

Spesiallesesalen

Spesiallesesalen hjelper deg gjerne om det er noko du ønskjer å sjå frå samlinga til Nasjonalbiblioteket. Jamleg viser vi fram eit lite utval skattar i montrar på lesesalen, og gjev deg ein smakebit på kva som finst i arkiva:

6.–19. AUGUST: Blomsterakvarellar av Laura Dorothy Priestman

20. AUGUST – 2. SEPTEMBER: Axel Charlot Drolsum

3.–16. SEPTEMBER: Språkforskarar

17.–30. SEPTEMBER: Dyrskue. Husdyr på utstilling

1.–14. OKTOBER: Kitsch og krimskrams om norsk utvandring til Amerika

15.–28. OKTOBER: Samfunnets skuggesider for 100 år sidan. Småtrykk

Kontakt: spesiallesesalen@nb.no

HISTORIA
DE GENTIBVS
SEPTENTRIONALIBVS, EARVMQVE
DIVERSIS STATIBVS, CON-
DITIONIBVS, MORIBVS, RITIBVS, SVPERSTITIO-
nibus, disciplinis, exercitiis, regimine, victu,
bellis, structuris, instrumentis, ac mineris
metallicis, & rebus mirabilibus.
OPVS VT VARIVM, PLVRIMARVMQVE
REIVM COGNITIONE REPERTVM, ATQVE CVM
exemplis externis, tum experientia rerum internarum
illustratum, na delectatione iucunda

Norske utvandrere i USA

Seminar om digitale metoder i migrasjonsforskning

FREDAG
19.
OKT.

Hva betød lokal tilhørighet og opprinnelsessted for norske innvandrere i USA? Hvordan kan digitale forskningsmetoder bidra med ny innsikt om disse innvandrernes identitet? Kan bruk av for eksempel Jupyter

Notebook gjøre det enklere for forskere å komme opp med en egen fortelling om sine funn?

I dette åpne seminaret demonstreres mulighetene for å kombinere statistiske data samt geo- og tekstdata for å studere norsk-amerikansk migrasjon.

Med forskningsbibliotekarene **Jana Sverdljuk**, **Lars G. Johnsen** og dr.art. i etniske studier og migrasjonshistorie, **Terje Joranger**.

● kl. 10.00–12.00

Kjærlighet og skygge

En biografi om Marie Hamsun

MANDAG
22.
OKT.

Hvordan kunne den vakre skuespillerinnen Marie Andersen falle for den sjalu og kontrollerende forfatteren Knut Hamsun, som var så mange år eldre enn henne? I denne første helhetlige biografien over hennes liv

bruker biograf **Anne Hege Simonsen** tidligere upublisert materiale og ukjente brev fra Marie. Kildene viser hvordan mellomkrigstiden formet henne ideologisk, men vil også bidra til å kaste nytt lys over ektemannen og deres turbulente samliv. Velkommen til boklansering og samtale.

Arr.: Res Publica forlag

● kl. 18.00–20.00

I storm og stille

Norske militærkorps 1818–2018

LØRDAG
20.
OKT.

Militærkorpset har med sin konsertvirksomhet spilt en sentral rolle i det norske forsvaret og det sivile samfunnet.

De militære musikkolene var lenge de eneste som kunne gi norsk ungdom instrumentalundervisning. Helt fram til i dag har korpset tilpasset seg samfunnets behov og samtidig

oppnådd et nivå og en bredde som har vakt nasjonal og internasjonal beundring.

Nasjonalbiblioteket markerer Korpsåret 2018 og 200-årsjubileet for norske militærkorps: **Forsvarets stabsmusikkorps** gir en konsert med norsk historisk repertoar. Dirigent: **Torodd Wigum**. Konferansier: **Harald Herresthal**.

● kl. 14.00–15.30 (gratisbilletter på nb.no)

«Gulosten»

Hvorfor skrive biografi om en kriminell – og hvordan?

ONSDAG
23.
OKT.

I mellomkrigstiden var Johannes Sigfrid Andersen (1898–1970) alias «Gulosten» Norges mest kjente kriminelle. **Per E. Hem** ga i fjor høst ut en bok som trengte gjennom de mange mytene om denne mangslungne personligheten.

Hva slags materiale som finnes, har mye å si for hva slags historie som blir skrevet, og i dette tilfellet dekket kildene først og fremst en kriminell løpebane. Skulle det likevel være mulig å finne mennesket bak forbryteren? Hems foredrag kommenteres av **Arild Stubhaug**.

Arrangeres i samarbeid med Norsk biografisk selskap.

● kl. 18.00–20.00

Kulturrikets tilstand

Regionalisering av kulturpolitikken

ONSDAG
24.
OKT.

Hva skjer når de nye regionene får et større ansvar for kulturpolitikken? Og er det egentlig noen stor forskjell mellom en nasjonal og en regional kulturpolitikk? Kulturrikets tilstand 2018 handler om disse høyst aktuelle spørsmålene. Til konferansen kommer en rekke nøkkelpersoner på området, blant andre kulturminister **Trine Skei Grande**, medlem av ekspertutvalget for regionreformen, **Jon P. Knudsen**, og direktør for Kulturrådet, **Kristin Danielsen**.

For mer informasjon om pris og påmelding, se deltaker.no/kulturriketstilstand2018.

Arr.: Telemarkforskning og Universitetet i Sørøst-Norge

● kl. 09.15–16.15

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
24.
OKT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

MALERI AV BARBARA KYŠIL'KOVA

Amalie Skram og hennes tid

Merete Morken Andersen presenterer *Blodet i årene*

ONSDAG
24.
OKT.

Etter ti års fordykning i alle sider ved Amalie Skram og hennes tid slipper **Merete Morken Andersen** en bok som virkelig tøyer konvensjonene for den litterære biografien. I *Blodet i årene* fletter hun sammen brev, dagbøker, romaner og malerier og skaper en polyfonisk collage der hun bevisst veksler mellom ulike fortellerstemmer. Det er også en bok som demonstrerer hvor langt en forfatter er villig til å strekke seg for å forstå et annet menneske, og hvorvidt det egentlig lar seg gjøre.

Arr.: Spartacus

● kl. 19.00–20.15

Notert musikk i den digitale sfæren

Fagseminar

TORS DAG
25.
OKT.

Digital humaniora har de siste tiårene gjennomgått en rivende utvikling, og slik åpnet opp for en rekke nye forskningsmuligheter. Notert musikk i den digitale sfæren synes imidlertid å ligge noe etter i utviklingen. Dette endagsseminaret tar sikte på å undersøke ulike digitale muligheter og begrensninger for notert musikk.

Seminaret foregår på engelsk. For fullt program og påmelding, se nb.no.

● kl. 09.00–17.00

Fra støv til digitale gullkorn

Plateselskapet Dust-to-Digital

TORS DAG
25.
OKT.

Fra sprakende gospelinnspillinger til glemte kambodsjansk 60-tallsrock. Plateselskapet Dust-to-Digital gjør musikk fra støvete arkiver tilgjengelig gjennom plate-, film- og bokutgivelser. Utallige timer med research ligger bak, men selskapet er også berømt for måten de presenterer innholdet på. Med omfangsrrike booklets og forseggjorte innpakninger har utgivelsene blitt til ettertraktede samleobjekter.

Lance og **April Ledbetter** fra det prisbelønte selskapet kommer nå til Nasjonalbiblioteket for å snakke om hvordan de stadig gjør støvete lydopptak om til digitale gullkorn.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

Identitetens kriser

Julia Kristeva og Finn Skårderud

LØRDAG
27.
OKT.

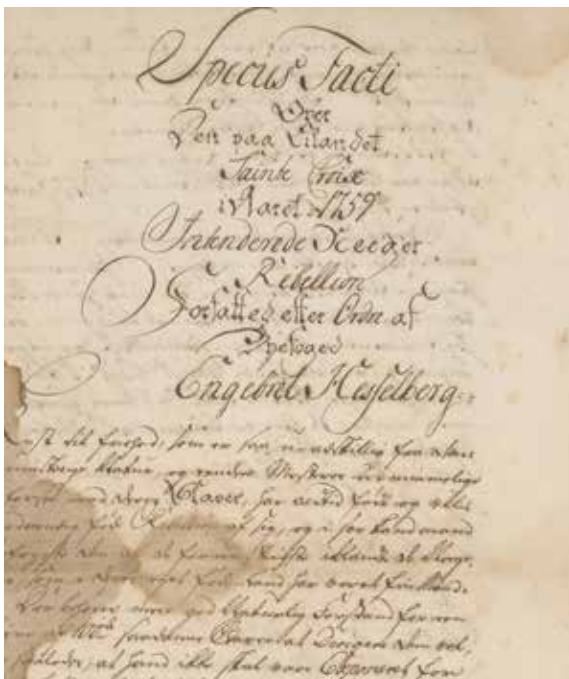
Er man som individ allerede skapt, eller er det en kontinuerlig skapelse som pågår? Er det en tilstand eller en prosess? Med teknologiske nyvinninger, transhumanisme og måten den nye teknologien kobler oss sammen på, har mennesket begynt å endre adferd. Når Julia Kristeva da setter individet og individualitet i sentrum, reiser det seg en rekke spørsmål: Er individet politisk? Hvilken rolle spiller idealene i konstruksjonen av identitet? Er frihet en grenseoverskridende eller en skapende praksis?

Julia Kristeva møter **Finn Skårderud** til samtale om forståelsen av identitet, om viktigheten av det singulære og hva det vil si å være et menneske av i dag.

Arrangementet er et samarbeid med forskningsprosjektet «Den oversatte kroppen – en historisering og teoretisering av medisinsk humaniora og kunnskapstranslasjon».

Arr.: Nasjonalbiblioteket og CAS/UiO

● kl. 16.00 (gratisbilletter på nb.no)

Om «de andre» i arkivene

Fagseminar

TIRSDAG
30.
OKT.

I private arkiver dokumenterer vi oss selv. En del av dette er også omtale av andre mennesker og tiden vi lever i. Men noen grupper finnes det mye mer om enn av. Hvem er dette? Og hvordan snakker vi om dem?

Forsker **Lill-Ann Körber** tar for seg en norsk embetsmanns beskrivelse av slaver i en dansk-norsk koloni, mens forskningsbibliotekar **Johanne Ostad** ser på brevene om og av den første døvblinde personen som lærte å snakke, Ragnhild Kåta. Historiker **Lars Lien** avslutter med omtalen av jøder i norsk presse i årene 1905–1925.

Seminaret er en del av serien «Språk i arkiva», der forskere bruker arkivmateriale for å forstå mer om språk, makt og identitet.

● kl. 13.00–15.30

FOTO: ROLF M. AAGAARD

FOTO: LULLA-MONTAN

FOTO: LINDA B. ENGELBERTH

Støv og papir

Jan Erik Vold, Steinar Opstad og Hanne Ørstavik om Hofmos prosa

TIRSDAG
30.
OKT.

Gunvor Hofmo (1921–1995) regnes som en av Norges viktigste lyrikere. Gjennom hele livet skrev hun også ulikeartede og mangfoldig prosa: noveller, kortprosa, avisartikler, reiseskildringer, dagboknotater, litteraturkritikk, debattinnlegg og brev. Denne delen av hennes forfatterskap er mindre kjent for allmennheten.

Jan Erik Vold har i lang tid formidlet Hofmos liv og litteratur, og med høstens utgivelse av hennes samlede prosa løfter han denne delen av «mørkets sangerske» frem i lyset. Også **Steinar Opstad** og **Hanne Ørstavik** har et nært og langvarig forhold til Hofmos tekster. Nå gir de tre oss innblikk i ulike sider ved Hofmo som prosaist.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
31.
OKT.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

Først og forhistorisk

Jørn Hurum om Johan Aschehoug Kiær

TORS DAG
1.
NOV.

Etter å ha studert zoologi og paleontologi i Tyskland blei Johan Aschehoug Kiær (1869–1931) Noregs første professor i paleontologi, ved Universitetet i Oslo. Kiær fekk ansvaret for å bygge opp fossilavdelinga ved Geologisk Museum på Tøyen, og hans mest kjente vitskaplege arbeid var utgravinga av ein rik fauna av kjevelause fiskar og sjøskorpionar på Rudstangen ved Sundvollen. Her fann han i 1911 ein kjempesjøskorpion som fekk namnet *Mixopterus kiaeri*.

Paleontologen **Jørn Hurum** ved Naturhistorisk museum er ein av Noregs fremste vitskapsformidlarar og vil for alltid vere knytt til *Ida*, eit 47 millionar år gammalt apeskjelett som sette verda på hovudet i 2009. I dette foredraget går han opp spora etter sin eigen artsfrende – Johan Aschehoug Kiær.

Arrangementet er ein del av Nasjonalbibliotekets serie om norske vitskaps pionerar.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

Bibliotek for de tusen hjem

Thore Lie om Darwins norske forlegger

TIRSDAG
6.
NOV.

Det er i år 100 år siden forretningsmannen, filantropen og forleggeren Johan Sørensen (1830–1918) døde. Som forlegger er han mest kjent for sin banebrytende serie med billige kvalitetsbøker: *Bibliotek for de tusen hjem*.

I denne serien utga han sentrale titler fra europeiske litteratur, her kom en rekke populærvitenskapelige bøker og, kanskje viktigst av alt, vi finner bøker om og av Charles Darwin, bl.a. den første norske oversettelsen av hans banebrytende verk: *The Origin of Species*.

Thore Lie er biolog, dr.scient. og tidligere forlagsredaktør i bl.a. Universitetsforlaget og Gyldendal Akademisk.

● kl. 13.00–15.00

FOTO: HURUM, ANNABEL STAFF, NATIONAL SLASH GEOGRAPHIC

FOTO: NATURHISTORISK MUSEUM, UNIVERSITETET I OSLO

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
7.
NOV.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

● kl. 14.00

Finn Ludt 100 år

Fagseminar

ONSDAG
7.
NOV.

Finn Ludt (1918–1992) var utdannet pianist og komponist ved Musikkonservatoriet i Bergen, med vidare studier i Oslo. Ludt tonesatte et utall dikt og visetekster, og mange er som klassikere å regne innen norsk populærmusikk.

I tillegg komponerte han musikk til en rekke musikaler, bl.a. Det Norske Teatrets oppsetning av Alf Prøysens *Trost i taklampe* (1963).

I anledning komponisten, pianisten, tonesetteren og musikkritikeren Finn Ludts 100-årsjubileum arrangerer Nasjonalbiblioteket, i samarbeid med Norsk Viseakademi, et fagseminar for å hedre og vise bredden i Ludts kunstnervirke.

Fullt program kommer på nb.no.

● kl. 13.00

Gamle danser og Alfred Maurstad

Livemusikk og kåseri

ONSDAG
7.
NOV.

Plateselskapet Aksents hovedsatsing i år er en dobbelt-CD med Alfred Maurstad (1896–1967). **Håvard Svendsrud** vil ha denne utgivelsen som hovedtema i kveldens konsert, og samtidig servere rikelig med historier fra Maurstads spillemannsliv. I tillegg presenterer Svendsrud platene «Gamle danser fra Sandsvær», «Norske trekkspillsolister» og «Gammeldans for kids», også dette utgivelser fra Aksent. Felespiller **Arne M. Sølvberg** og flere bidrar også.

Billetter kr 100,- selges i døra før arrangementsstart.

Arr.: Plateselskapet Aksent

● kl. 19.00–21.00

Språkteknologi og brukartenester

Konferanse

TORS DAG
8.
NOV.

Utan å vere klar over det sit offentlege aktørar på store mengder språkdata som kan nyttast for å utvikle språkteknologiske tenester som samtalerobotar og automatisk omsetting. Kva gevinstar får det offentlege ved å sende frå seg slike data?

Nasjonalbiblioteket og Språkrådet inviterer til konferanse om korleis deling av språklege data vil gje betre brukartenester og gjere offentleg sektor meir effektiv.

For fullt program, sjå nb.no.

● kl. 11.00–17.00

Kritisk virksomhet

Kritikerlagets jubileumsseminar

LØR-SØN
10.-11.
NOV.

Norsk kritikerlag fyller 20 år og markerer jubileet med et tverrfaglig seminar. Over to dager diskuterer vi utfordringer og tematikker knyttet til kritisk virksomhet i dag, og utfordrer ulike aktører til å peke på retninger de ønsker at kritikken skal bevege seg mot de neste 20 årene. Første dag er åpen for alle, andre dag er for deg som ønsker å lage kritikk eller å få ny inspirasjon som kritiker.

Fullt program kommer på nb.no og kritikerlaget.no. Påmelding: kritikerlaget@kritikerlaget.no.

Arr.: Norsk kritikerlag

● Lørdag kl. 11.30–18.30, søndag kl. 10.00–15.00

FOTO: BUVIK, LIB. FOTO:
HJORTH, AGNETE BRJUN

FOTO: GULLIKSEN:
BAARD HENRIKSEN
FOTO: DRANGSHOLT:
INGVILD JØRVIK

Et grønnøyd monster

Per Buvik, Vigdis Hjorth, Geir Gulliksen og Janne S. Drangsholt om sjalusi som litterært motiv

TIRSDAG
13.
NOV.

Sjalusien synes like gammel og like aktuell som kjærligheten selv, men hvordan skrive frem sjalusi? Hvilke føringer legger det på teksten? Og må det å skrive om sjalusi nødvendigvis også innebære å skrive om kjærlighet?

Forfatterne **Vigdis Hjorth** og **Geir Gulliksen** har begge befattet seg med sjalusi som motiv i sine forfatterskap, og det samme kan sies om litteraturprofessor **Per Buvik**, som i 2016 ga ut boka *Sjalusi uten grenser. Litterære dybdeboringer fra Evripides til Vigdis Hjorth*. I kveld møtes disse tre til samtale om sjalusien som litterært motiv, ledet av forfatter og litteraturforsker **Janne S. Drangsholt**.

Arrangementet er en del av Nasjonalbibliotekets serie om litterære motiver.

● kl. 19.00 (gratisbilletter på nb.no)

På innsida

Omvising i Nasjonalbiblioteket

ONSDAG
14.
NOV.

Lurar du på kva som skjuler seg bak veggane i Nasjonalbiblioteket? Blant freskar av Emanuel Vigeland og Per Krohg tek vi deg med på ein runde i huset. Du får høyre om historia, arkitekturen og kunsten. Kvar runde endar med ei omvising i ei av utstillingane eller ei vising av utvalde skattar frå arkiva våre.

Etter omvisinga blir det wikiverkstad med Norsk lokalhistorisk institutt for dei som ønskjer det. Slottsbiblioteket, kl. 15.00–17.00.

● kl. 14.00

FOTO: NIKOLA JBLEGVAD

Skriv historie

Wikiverkstad med Norsk lokalhistorisk institutt

ONSDAG
14.
NOV.

Lyst til å bidra med stoff på lokalhistoriewiki.no? Lokalhistoriewiki.no er ein fag- og forskingswiki som blir drive av Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) ved Nasjonalbiblioteket. På wikiverkstaden kan ein jobbe med ulike typar artiklar og bilete, medan våre administratorar er tilgjengelege for å svare på spørsmål og hjelpe om ein støyter på ein hump i veggen. Hugs å ta med eigen PC.

● kl. 15.00–17.00

FOTO: GEORG W. FOSSUM, OSLO HAVN
26. NOVEMBER 1942

Fotografi fra Holocaust

Internasjonalt seminar og miniutstilling

ONSDAG
14.
NOV.

Georg W. Fossums fotografi, som først ble publisert i 1994, har fått en betydelig plass i den visuelle hukommelsen om Holocaust i Norge. Hvordan kan dette bildets spesielle historie sammenlignes med historiene til

fotografier fra andre steder i Europa?

Sammen med Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter inviterer Nasjonalbiblioteket forskere fra en rekke land til seminar om fotografi og minnet om Holocaust.

Seminalet foregår på engelsk. Fullt program kommer på nb.no.

● kl. 10.00–16.00

Øysamfunnet Naxos

Brytningstid mellom antikken og middelalderen

ONSDAG
14.
NOV.

Norske forskere har de siste årene fått fram ny kunnskap om hvordan et øysamfunn i Egeerhavet omstilte seg til nye realiteter i overgangen mellom antikken og middelalder.

Klassisk arkeolog **Sven Ahrens**, Norsk Maritimt Museum, og antikkhistoriker **Knut Ødegård**, UiO, forteller om hvordan feltarbeid på land og langs kysten av Naxos gir et nytt bilde av hvordan det bysantinske riket måtte tenke nytt etter at sjøveiene ble utrygge etter arabernes ekspansjon på 600-tallet e.Kr.

Billetter kr 100,- (50,- for studenter) selges i døren før arrangementet (kontanter eller Vipps).

Arr.: *Konstantinopel Universitetet*

● kl. 18.00–20.00

FANTASTISKE FRAMTIDER

Fra 15. november
på Nasjonalbiblioteket
Følg med på nb.no

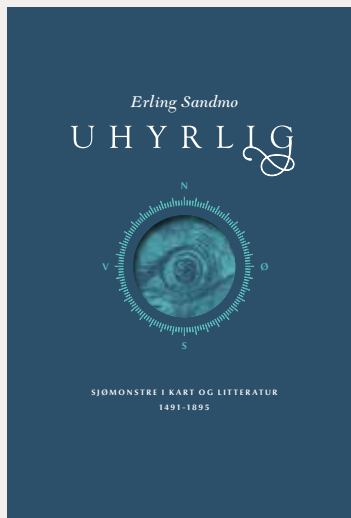
Kvinnekamp

Foreningen Skuld: Norges første bøllekurs

Marta Breen

Kr 193,-

«Dersom det var mulig å reise i tid, er jeg ikke i tvil om hvilken gjeng jeg helst ville ha tilhørt», skriver forfatter Marta Breen: Høsten 1883 dannet Marie Holst, Betzy Børresen, Laura Rømcke, Cecilie Thoresen, Minda Ramm og Anna Bugge foreningen Skuld, som kjempet for at kvinner skulle få rett til å utdanne seg og delta i offentlige debatter. I dag – nær 135 år senere – er det lett å le av holdningene de møtte, som at akademiske studier kunne skade kvinners nerver og hjerner. Sammen satte de seks unge kvinnene i gang en bevegelse som skulle komme til å forandre Norge – og som til slutt ble kronet med seier.

Uhyrlig

Sjømonstre i kart og litteratur 1491-1895

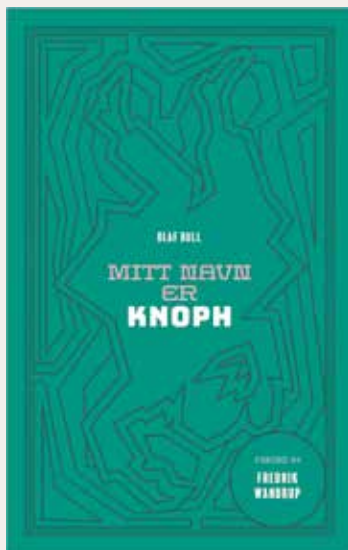
Erling Sandmo

Kr 149,-

En gang var sjømonstrene en naturlig del av kart og naturhistoriske beretninger. Folk som dro til havs, kunne møte de mest marerittaktige uhyrer i bølgene. I dag er monstrene borte og glemt, eller forvandlet til velkjent fauna. Historiker, forfatter og professor Erling Sandmo forteller her om tjue av havets herskere og om hvordan de til slutt forsvant ned i dypet for godt, idet alle våre frykteligste fantasier bleknet til vitenskapelige sannheter, eller ble forvandlet til myter og røverhistorier.

«... et overskudd av viten og formuleringsglede»

– Morten Strøksnes, Klassekampen

Mitt navn er Knoph

Olaf Bull

Forord ved Fredrik Wandrup

Kr 79,-

Hvorfor tilstår den pertentlige direktør Sahle frivillig å ha begått et stort underslag, og forteller gladelig at pengene er brukt på en elskerinne? Olaf Bull var en av Norges mest kjente lyrikere, og *Mitt navn er Knoph* er hans eneste roman. Boken kom ut i 1914 og er senere blitt kåret til en av Norges beste kriminalromaner. Her introduserer Bull den djerne Hans Bleng i oppdagelsespolitiet. Vi får også hilsen kort på den tidens mest berømte privatdetektiv, Asbjørn Krag, kjent fra kriminalromanene til Stein Riverton. For Bleng er det noe som skurrer i Sahle-saken, og mistanken styrkes når det blir funnet et lik, en viss A. Knoph, i en kalkgrav på Bygdø. Hvem er denne Knoph, som er blitt observert i hatt og kappe sammen med Sahle? Mysteriet tar stadig nye vendinger, og løsningen skal vise seg å ligge i en enkel og opplagt feil.

«... utvilsomt den første moderne kriminalromanen i norsk litteratur.» – Fredrik Wandrup

Mordet på maskinbygger Rooflsen

Maurits Hansen

Forord ved Hans Olav Lahlum

Kr 79,-

I gruvebyen Kongsberg har den unge og kjekke maskinbygger Rooflsen forsvunnet, og enkelte har åpenbare motiv for å ønske ham død. Det som er Norges – og kanskje verdens – første kriminalroman, ble skrevet av Maurits Hansen i 1839. Den skildrer en mystisk forsvinning, et mulig mord og en politisjef som uten respekt for autoriteter jakter på sannheten i et klassesdelt samfunn. I et dramatisk høydepunkt gjennomføres norsk kriminallitteraturs første rettsstekniske undersøkelse av byens apoteker. Men er Rooflsen virkelig drept? Hvor er i så fall liket?

«... en direkte inspirasjon for senere litterære verdensstjerner som Henrik Ibsen, Bjørnstjerne Bjørnson og Knut Hamsun.» – Hans Olav Lahlum

Det første skritt

Hanna Winsnes

Forord ved Unni Lindell

Kr 79,-

Brødrene Ernst og Alexander vokser opp på en liten gård i Trøndelag. Eldstemann Alexander, som skal arve gården, er ærlig og arbeidsom. Ernst snubler tidlig inn i en forbryterkarriere, lokket av sin egen latskap og hang til spill og forlystelser. Det skal vise seg å få de mest forferdelige konsekvenser. I denne utgivelsen fra 1844, som kokebokforfatteren Hanna Winsnes skrev under pseudonymet Hugo Schwartz, skildrer hun sine karakterer med humor og empati i en krim som kretser rundt de store spørsmålene: livet, døden og kjærligheten.

«Hun byr oss det vi vil ha, slik alle sjangertrofaste krimforfattere må by sine lesere: nemlig en overraskende slutt.» – Unni Lindell

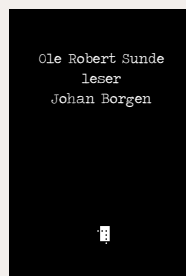
Dag Solstad leser Olav Duun

Dag Solstad

Kr 49,-

«Den i sin tid så opphøyde Olav Duun er så å si borte fra vår felles bevissthet. Hva har skjedd? Og hvordan har det vært mulig? Dette foredraget skal handle om disse to spørsmålene, og ingenting

annet.» Hva skjer i møtet mellom en leser av i dag og et forfatterskap av eldre årgang, som i sin tid var utbredt og toneangivende, men som nå er glemt av de fleste? Dag Solstad har lest Olav Duun og reflekterer over tidens tann.

Ole Robert Sunde leser

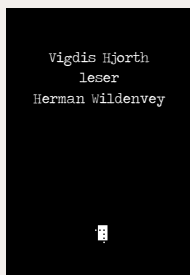
Johan Borgen

Ole Robert Sunde

Kr 49,-

«Det første kapitlets utlegging av den kristianiensiske overklassefamilien – og alle dens medlemmer som lar seg bli tatt ved nesen av Lillelord, utenom

stuepiken Lilly som gjennomskuer ham – minner svakt om åpningen til det gamle greske eposet Iliaden». Ole Robert Sunde har lest Johan Borgen og skriver om å bli forført av skiftende sinnsstemninger.

Vigdis Hjorth leser

Herman Wildenvey

Vigdis Hjorth

Kr 49,-

«Herman Wildenvey, som rimer så deilig på forglemmegei, men som vi har glemt, dessverre? Eller ville det vært verre, om vi ennå gikk omkring med hans vers i våre hoder,

hans taler og triller, og ga dem videre til våre poder, det er spørsmålet jeg stiller?» Vigdis Hjorth har lest Herman Wildenvey og skriver om det tilsynelatende uvesentlige – og at vi alle trenger litt overbærenhet fra ettertiden.

Kjersti Annesdatter Skomsvold

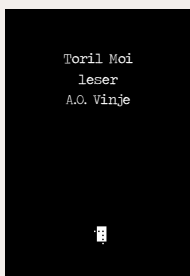
leser Aksel Sandemose

Kjersti Annesdatter Skomsvold

Kr 49,-

«'Jeg er en som ikke turde gå under', skriver han i notatene, og det tror jeg på, det kan jeg kjenne meg igjen i!» Kjersti Annesdatter Skomsvold har lest Aksel

Sandemose, og skriver om det faretruende ved å forlate faste rammer til fordel for det tomme rommet foran seg, og om å forsøke å omskape det til tekst med mening og substans.

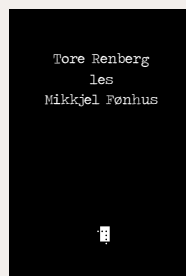
Toril Moi leser A.O. Vinje

Toril Moi

Kr 49,-

«I vår flerkulturelle tid er spørsmålet om hva Norge er, om hva som er norsk, mer aktuelt enn noensinne. Vinje gjør en reise på jakt etter Norge. Vinjes Norge er ikke mitt Norge. Men det gjør ingenting,

for han forsøker slett ikke å etablere noen norm for norskhet. Bortsett fra tvisynet, da.» Toril Moi har lest A.O. Vinjes Ferdaminni, der tvisynet er selve merket på både dikterens skaperkraft og nordmenns selvstendighet.

Tore Renberg les Mikkjel Fønhus

Tore Renberg

Kr 49,-

«Mikkjel ser ut til å være klar over det sjølv: Han kunne dyr betre enn folk.» skriv Tore Renberg om Fønhus sine rovdyrromanar. Kva er det så som openberrar seg, i dei menneskefråvende skildringane og

blodstenka bileta av naturens vald? Korleis kan ein snuse seg fram til ein gløymd forfattars rytme? Tore Renberg har lese Mikkjel Fønhus med ørneblikk.

Fortidens stemmer I
Brev fra Nasjonalbibliotekets
samlinger 1378-1776
 Tekster ved Siv Frøydis Berg
 Forord ved Erling Sandmo
Kr 249,-

En konge puster ut etter kamp. En tjenestejente skildrer storbyens mote. Et barn fødes, en ektemann dør, Jesus Christus sender skriftlige påminnelser om helvetes død og pine. Bokserien *Fortidens stemmer* forteller om og gjengir brev fra trettenhundretallet, helt frem til vår tid. I første bind av serien løfter vi frem 20 av de eldste, fineste og iblant underligste brevene vi har.

Fortidens stemmer II
Brev fra Nasjonalbibliotekets
samlinger 1772-1854
 Tekster ved Audun Renolen Aasbø
 Forord ved Mona Ringvej
Kr 249,-

Hva skjedde da den tyske legen Johann Friedrich Struensee ble halshugget i København i april 1772? Hva slags bevertning og sengeplasser fikk eidsvollmennene i mai 1814, under arbeidet med Grunnloven? Og hvordan var det å være ungpике og nyforelsket i 1834? Brevene i bind II viser en 70-årsperiode som kom til å forandre Norge, og der brevskriverne gikk fra å være undersåtter til borgere i et lite land i Europa.

Small Country, Long Journeys:
Norwegian Expedition Films
 Edited by Eirik Frisvold Hanssen
 and Maria Fosheim Lund
Kr 199,-

Skriftserien *Nota bene* er Nasjonalbibliotekets egen formidlingskanal både for forskningsresultater som bygger på samlingen i biblioteket, og for forskning med relevans for Nasjonalbiblioteket. Den er fagfellevurdert og speiler den fulle bredden av samlingen. Nummer 10 i serien er på engelsk, og omhandler norsk ekspedisjonsfilm fra Roald Amundsens Sydpol-ekspedisjon, Carl Lumholtz' reiser i Borneo til Thor Heyerdahls ferd med Kon-Tiki.

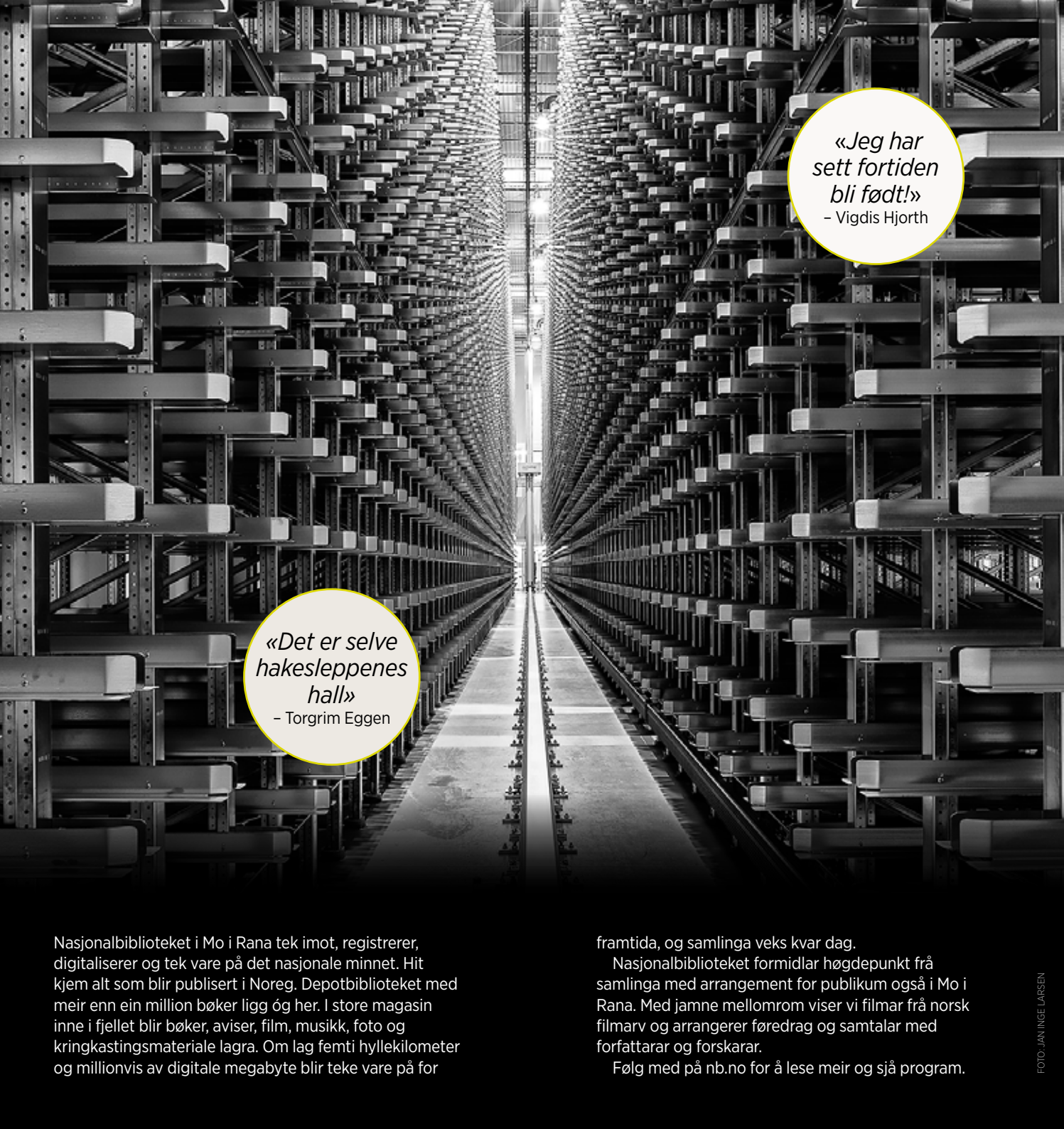
Reformasjonstidens religiøse
bokkultur cirka 1400-1700: tekst,
visualitet og materialitet
 Bente Lavold og John Ødemark
 (red.)
Kr 199,-

Nummer 11 i *Nota bene*-serien viser at reformasjonen i Danmark-Norge var uløselig knyttet til innføringen av en ny bok- og tekstkultur. Bidragene dokumenterer at arbeidet med å innføre en ny religiøs orden var avhengig av tekstlige og visuelle former fra før reformasjonens tid.

Ola Alsvik, Hans P. Hosar og
Marianne Wiig (red.)
 I dørtrekken fra Europa – Festskrift
 til Knut Sprauten i anledning
 70-årsdagen 22. juni 2018
Kr 199,-

Nummer 12 i *Nota bene*-serien er viet Knut Sprauten, og hans virke som historiker. I dette festskriftet hyller noen av Nordens fremste historieforskere og Sprautens kolleger ved Norsk lokalhistorisk institutt ham med artikler som avspeiler den store bredden i hans faglige favntak.

«Jeg har
sett fortiden
bli født!»

- Vigdis Hjorth

«Det er selve
hakesleppenes
hall»

- Torgrim Eggen

Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana tek imot, registrerer, digitaliserer og tek vare på det nasjonale minnet. Hit kjem alt som blir publisert i Noreg. Depotbiblioteket med meir enn ein million bøker ligg òg her. I store magasin inne i fjellet blir bøker, aviser, film, musikk, foto og kringkastingsmateriale lagra. Om lag femti hyllekilometer og millionvis av digitale megabyte blir teke vare på for

framtida, og samlinga veks kvar dag.

Nasjonalbiblioteket formidlar høgdepunkt frå samlinga med arrangement for publikum også i Mo i Rana. Med jamne mellomrom viser vi filmar frå norsk filmarv og arrangerer føredrag og samtalar med forfattarar og forskarar.

Følg med på nb.no for å lese meir og sjå program.

For meir informasjon, sjå våre nettsider nb.no

DESIGN: NASJONALBIBLIOTEKET • TRYKK: ERIK TANCHE NILSSEN AS

Nasjonalbiblioteket

Henrik Ibsensgate 110 på Solli plass i Oslo

Telefon: 810 013 00 • nb.no